

Pelastussuunnitelma

Kiinteistön nimi As. Oy Lahden Jukolan Juhani

Päiväys 15.10.2019

Lomake on Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön tuottama mallilomake, jota voidaan käyttää asuinrakennuksen pelastussuunnitelman pohjana. Lomake noudattaa sisäasiainministeriön Asuinkiinteistön pelastussuunnitelman laadinta –julkaisua 2/2012.

Lisätietoa pelastussuunnittelusta: www.spek.fi

Kiinteistön/rakennuksen (rakennusten) perustiedot

Nimi ja osoite	As. Oy Lahden Jukolan Juhani Pollarikatu 3 15140 Lahti
Rakennusvuosi	2007
Rakennusten lukumäärä	5 (asuinrakennus, varastosiiپی, roskahuone, vilpola, ulkovarasto)
Asuinhuoneistojen lukumäärä	37
Asukasmäärä	56 (tilanne 29.7.2019)
Liike- ja toimistohuoneistot	0
Säännöllisesti työskenteleviä	1-3 vanhusten ja liikuntavammaisten hoitajaa, porrassiivooja
Porrashuoneiden määrä	1
Hissien määrä	1

Yhteystiedot

Kiinteistön omistaja	Asunto-osakeyhtiö Lahden Jukolan Juhani
Taloyhtiön hallitus	Matti Maukonen, pj as 35 puh. 045 132 0865 Kaija Varimo, as 37 puh. 044 309 7558 Kari Mähönen, as 2 puh. 040 725 0000

1. Pelastussuunnitelman tiedot

Pelastussuunnittelun tavoitteena on:

- tunnistaa asuinympäristössä esiintyvät vaaratekijät
- opastaa ennaltaehkäisemään vaaratilanteiden ja vahinkojen syntymistä sekä
- opastaa toimimaan kyseiseen asuinkiinteistöön soveltuvalla tavalla erilaisissa vaaratilanteissa.

Pelastussuunnitelmaa ei laadita tai ylläpidetä pelastusviranomaista varten, vaan asuinkiinteistön ja sen asukkaiden tarpeisiin ja turvallisuuden parantamiseksi. Pelastusviranomaisen valvoo palotarkastuksien yhteyksissä muiden asioiden ohella, että lakisääteisiä velvoitteita noudatetaan. Pelastussuunnitelma määriteltyihin kohteisiin sekä sen sisältö ovat lakisääteisiä (Pelastuslaki 379/2011 ja Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta 407/2011).

Pelastussuunnitelma on rakennuskohtainen, mutta mikäli kiinteistöön kuuluu useampi samanlainen rakennus, voidaan suunnitelma tehdä kiinteistökohtaisesti.

1.1 Pelastussuunnitelman laatimis- tai päivityspäivämäärä

15.10.2019

1.2 Selostus siitä, miten pelastussuunnitelma on laadittu

Pelastuslaitoksen, Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön ja Sisäasiainministeriön ohjeiden mukaan.

Hallituksella on pelastuskansiossa dokumentaatio pelastussuunnittelusta ja sen toteuttamisesta.

1.3 Pelastussuunnitelman on laatinut

Kari Mähönen
Jukka Petlin
Erkki Heikkinen

1.4 Pelastussuunnitelman päivitys

Turvallisuushenkilöt/-tiimi yhdessä taloyhtiön hallituksen kanssa.

Päivitys kerran vuodessa ja tarvittaessa.

Päivityksestä vastaa taloyhtiön hallitus.

2. Kiinteistön vaaranpaikat ja riskit

Tunnistettuja vaaroja voidaan hallita ja ennaltaehkäistä. On tärkeää tunnistaa tekijät, jotka voivat johtaa vaaratilanteeseen. Näin voidaan valita keinot, joilla vaaratilanteet voidaan välttää ja niiden seurauksia rajata. Arvioinnissa voidaan käyttää riskienarviointitaulukkoa, joka on ladattavissa osoitteessa <http://www.spek.fi/Suomeksi/Varautuminen-ja-vss/Pelastussuunnitelma>.

Riskien tunnistaminen on keskeinen osa koko pelastussuunnitelmaa ja asuinkiinteistön turvallisuuden suunnittelua. Työ on hyvä tehdä laajalla pohjalla, asukkaita ja kiinteistössä toimivia kuullen.

On hyvä muistaa, että täysin kattavaa listaa mahdollisista tapaturmista tai vaaroista ei ole mahdollista tai edes tarkoituksenmukaista tehdä. Suurimmat riskit aiheuttaa yleensä ihmisen toiminta ja ajattelemattomuus. Kaikessa toiminnassa jokaisen tulee käyttää omaa harkintaa, huolellisuutta ja varovaisuutta, jotta asuinympäristö olisi turvallinen. Se on parasta mahdollista ennaltaehkäisyä turvallisuuden näkökulmasta.

Vaikka yhteiskunnan häiriötilanteiden ennaltaehkäisy (esimerkiksi laaja sähkökatko tai vedenjakelun häiriintyminen) ei ole asuin yhteisöjen voimin mahdollista, niin omatoimisella varautumisella luodaan valmiudet ja keinot rajoittaa vahinkoja.

2.1 Kiinteistössä tunnistettuja riskejä ja vaaranpaikkoja

Ulkoalueet

- pihan ja pysäköintialueen liukkaus talvisin
- piha-alueen huonohko valaistus ja rikkoontuneet lamput
- pysäköintialueella olevan sadevesikaivon tukkeentuminen
- pysäköintialueella ja oleskelupihalla tapahtuva liikenne
- pääasiallinen kulku taloyhtiöön tapahtuu oman pysäköintipihan kautta
- asiaton läpikulku ja pysäköinti tontin alueella
- roskahuoneen oveen unohtunut asunnon avain alueelta poistuttaessa

Sisätilat

Taloyhtiössä on yksi porrashuone. Talo on seitsenkerroksinen.

Porrashuoneeseen pääsee kahta kautta: pääovesta ja verkkokellarin ovesta.

Pääovi aukeaa sähkölukon koodilla ja avaimella. Lisäksi pelastushenkilöt ja poliisi pääsevät sisään mobiilisovelluksella (sovelluksen voi hankkia myös asukas). Huoneistoissa on ovipuhelin ja -kamera sekä ulkoa summerihälytys. Asiaton pääsy rappuun ilman avainta on mahdollista verkkokellarin kautta, jos verkkokellarin ovi ei ole sulkeutunut kunnolla tai kuljetaan edellä menijän jäljessä.

Palon syttyessä savu nousee nopeasti ylimpään kerrokseen saakka ja täyttää siten koko rappukäytävän.

Talossa on yksi hissi, joka sähkökatkoksen sattuessa käyttää omaa akkua ja liikkuu seuraavaan alempaan kerrokseen, jolloin myös hissien ovet aukeavat. Hissin ollessa vian vuoksi pois käytöstä liikuntarajoitteisten pääsy kodista tai kotiin on estynyt.

Seitsemännestä kerroksesta pääsee talon katolle ikkunasta, joka on suljettu lukolla. Jos ikkunan rikkoo, pääsee katolle ja asuinhuoneiston 37 parvekkeelle.

Rappukäytävien valot ovat liiketunnistimilla varustettuja LED-valoja ja ne kohdistuvat hyvin asukkaan ulko-oveen.

Pihalta pääsee ulkovarastoon, jossa pyörien ja urheiluvälineiden lisäksi säilytetään autonrenkaita. Ulkovaraston lattia voi olla talvisin liukas.

Kiinteistössä harjoitettu toiminta

Kiinteistö on alkujaan suunniteltu vanhenevien asukkaiden asumista varten. Taloyhtiössä asuu myös henkilöitä, joiden liikkuminen on vaikeutunut. Näiden henkilöiden tiedot (huoneisto ja puhelinnumerot liitetään pelastussuunnitelmaan ja päivitetään kerran vuodessa. Ajatuksena on yleisessä kriisitilanteessa selvittää ja huolehtia heidän avuntarpeestaan.

Pohjakerroksessa (ensimmäinen asuinkerros) on pyykinkuivaushuone, jossa on sähköinen kuivaaja (suomalainen Esteri-kuivaaja). Kuivaaja sammuu automaattisesti, kun ilmankosteus on riittävän alhainen, mutta vaatii erikseen sähkön katkaisemisen pääkytkimestä.

Kiinteistön ulkopuolinen toiminta

Viereisellä tontilla sijaitsee kauppaliike, jonka pysäköintialue ja sen sekä liikerakennuksen välissä oleva katualue ovat vilkkaasti liikennöityjä. Ajoväylää ei aina mielletä yleiseksi katualueeksi, jolla ajavalla on etuajo-oikeus pysäköintialueelta poistuvaan nähden. Myös ahtaus ja huono näkyvyys peruutettaessa ajoväylälle jalankulkuväylän poikki aiheuttavat vaaratilanteita kävelijöille ja pyöräilijöille.

2.2 Selostus, miten riskit ja vaaranpaikat on kartoitettu

Riskikartoitus perustuu turvallisuustiimin tekemään turvallisuuskävelyyn, riskianalyysiin sekä asukkaiden havainnointiin. Tiedot on koottu turvallisuuspäällikön hallussa olevaan pelastuskansioon.

2.3 Onko kiinteistössä sellaisia toimijoita, jotka tulee erityisesti ottaa huomioon vaaratilanteissa?

Liikuntarajoitteiset, ikääntyneet ja muistisairaat asukkaat.

3. Vaarojen ja riskien ennaltaehkäisy

Lähtökohtaisesti asumiseen liittyvät riskit pyritään ennaltaehkäisemään. Osa ennaltaehkäisystä on kiinteistön omistajan vastuulla, mutta käyttäjien ohjeistuksella on myös suuri merkitys.

Ennaltaehkäisyllä tarkoitetaan toimintamalleja ja keinoja, joilla mahdollisia vaaratilanteita voidaan välttää tai todennäköisyyttä pienentää.

3.1 Mihin toimenpiteisiin tunnistettujen riskien osalta on ryhdytty?

Ulkoalueet

- kiinteistöhuoltoa on informoitu liukkauden torjunnan tärkeydestä, valaistuksen toiminnan huomioimisesta ja korjaamisesta sekä sadevesikaivon kunnosta huolehtimisesta ja myös ovien sulkumekanismien toiminnan kunnosta huolehtimisesta
- uusien asukkaiden tietopakettiin lisätään merkintä, että he osaavat huomioida liikenteen aiheuttamat vaarat

Sisätilat

- oviin on asetettu muistutuskyltit ovien sulkemisesta ja lukkiutumisen varmistamisesta

- seitsemännessä kerroksessa on automaattisesti avautuva savunpoistoikkuna

3.2 Kiinteistön asukkaille on annetut ohjeet vaarojen ja riskien ennaltaehkäisemiseksi

Taloyhtiön ala-aulan kirjastotilassa on opas omatoimiseen riskien tunnistamiseen ja ennaltaehkäisemiseen sekä taloyhtiön pelastussuunnitelma, jossa on koottuna vastaavia ohjeita. Pelastussuunnitelma on jaettu jokaiseen asuntoon ohjeineen, muutoksista tiedotetaan asukkaille vuosittain ja tarvittaessa.

4. Omatoiminen varautuminen poikkeusoloihin

Poikkeusolojen syynä voi olla esimerkiksi erityisen vakava tapahtuma tai suuronnettomuus, joihin liittyy huomattava välitön tai välillinen uhka ihmisten hengelle tai terveydelle ja omaisuudelle. Poikkeusoloihin johtava suuronnettomuus voi kehittyä tunneissa tai vuorokausissa. Sotilaallisen kriisin ei odoteta kehittyvän hetkessä.

Poikkeusoloissa ovat olemassa samat vaarat ja uhat kuin normaalioloissakin. Näiden lisäksi muut uhat voivat lisääntyä tai korostua. Olosuhteet ovat todennäköisesti haastavammat kuin normaalioloissa. Myöskään viranomaispalvelut eivät ole samalla tasolla kuin normaaliaikana, joten asukkaiden on toimittava omatoimisesti ja itsenäisemmin.

Poikkeusoloissa yksittäiset kiinteistöt liitetään osaksi pelastustoimen johtamaa väestönsuojelujärjestelmää. Tällöin asukkaita voidaan valmiuslain mukaisin valtuuksin määrätä työvelvollisiksi väestönsuojelutehtäviin, kuten kiinteistökohtaisiin ensiapu-, raivaus- ja sammutustehtäviin. Lisäksi keskeinen tehtävä on asukkaiden suojaaminen väestönsuojaan tai sisätiloihin viranomaisten ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Normaalioloissa asuinkiinteistöjen vastuulla on ylläpitää omaa valmiuttaan sekä huolehtia siitä, että esimerkiksi väestönsuoja on varusteltu oikein ja toimintakuntoinen.

4.1 Väestönsuojelun järjestelyt kiinteistössä

Taloyhtiön turvallisuushenkilöt vastaavat väestönsuojan ylläpidosta ja käyttöönotosta sekä johtavat toimintaa suojelutilanteessa.

4.2 Väestönsuoja

Taloyhtiön väestönsuoja on irtaimistovarastossa rakennuksen varastosiivessä.

4.3 Selostus väestönsuojan omatoimisesta tarkastuksesta

Turvallisuushenkilöt tarkastavat tilan ja laitteistot ohjeiden mukaisesti kerran vuodessa. Laitteet on tarkastettu 2018.

4.4 Väestönsuojalle on tehtävä käyttöönottosuunnitelma

On tehty, pelastussuunnitelman liitteenä, turvallisuuskansiossa.

4.5 Toimintaohjeet erilaisia onnettomuuksia ja vaaratilanteita varten

Kaikkia riskejä ei pystytä ennaltaehkäisemään, siksi asukkaille ja kiinteistössä työskenteleville tulee antaa ohjeet vaaratilanteissa toimimiseen. Lähtökohtana ohjeistukselle ovat riskienarvioinnin tulokset.

Keskeistä on, että asukkaat ja kiinteistössä työskentelevät osaavat:

- tunnistaa vaaratilanteen
- pelastaa itsensä
- hälyttää apua
- auttaa vaarassa olevia

Lisäksi asukkaiden ja kiinteistössä työskentelevien on hyvä hallita alkusammutus ja hätäensiapu. Sammutusvälineitä on porraskäytävän ala-aulassa ja varastossa väestönsuojan vieressä.

Toimintaohjeissa on hyvä huomioida myös vaaratilanteiden jälkihoito ja niissä tarvittavat neuvot ja apu. Esimerkkejä näistä on koottu pelastussuunnitelman liitteisiin pelastuskansioon.

Kiinteistön turvallisuushenkilöstöllä voi olla oma toimintaohjeistuksensa vaaratilanteiden varalta. Ohjeet voivat koskea myös hallitusta tai asukastoimikuntaa tai muuta vastaavaa toimielintä ja isännöitsijää sekä kiinteistönhoitajaa.

4.6 Asukkaille ja kiinteistössä säännöllisesti työskenteleville on annetut ohjeet

Taloyhtiön ilmoitustaululla on pelastuslaitoksen suppea toimintaohje palon sattuessa ja yleisessä vaaratilanteessa sekä turvallisuushenkilöiden yhteystiedot.

4.7 Kiinteistön sisäiset (hallituksen / turvallisuustiimin) toimintaohjeet

Taloyhtiön oma toimintaohjeistus on tämän suunnitelman liitteenä ja omana vihkosenaan kirjastohuoneessa. Ohjeistus jaetaan kaikkiin asuntoihin.

4.8 Viestintä

Jokaisella asukkaalla sekä kiinteistössä työskentelevällä on **oikeus ja velvollisuus perehtyä pelastussuunnitelmaan**. Keskeistä kuitenkin on, että kaikki asianosaiset tuntevat annetut ohjeet vaaratilanteiden ennaltaehkäisemiseksi sekä toimintaohjeet niiden varalta.

Tähän kirjataan selostus siitä, miten pelastussuunnitelmasta viestitään asukkaille ja toiminnanharjoittajille ja muille asianosaisille.

Tiedotus

Hallitus vastaa pelastussuunnitelmaan ja tuleviin toimintaohjeisiin liittyvästä tiedottamisesta vuosittain hallituksen vaihtuessa ja tarvittaessa.

Lisätietoa saa taloyhtiön turvallisuushenkilöiltä ja hallitukselta, hallituksen vaihtuessa uusien jäsenien pitää perehtyä pelastussuunnitelmaan.

Tiedottamisen kohteet

Asukkaat, kiinteistöhuolto ja isännöitsijä.

Tiedottamisen tiheys

Kerran vuodessa yhtiökokouksen jälkeisen päivityksen yhteydessä ja tarpeen mukaan.

Tiedottamisen sisältö

Sijaintipaikka, missä ajantasaiseen pelastussuunnitelmaan ja taloyhtiön toimintaohjeistuksiin voi perehtyä. Toimintaohjeet ja pelastussuunnitelma jaetaan myös kaikkiin talouksiin ja asukkaita pyydetään se lisäämään kotikansioon. Erikseen tärkeät sisältömuutokset ja turvallisuudesta vastaavien henkilöiden yhteystiedot niiden muuttuessa.

Tiedotustapa

Taloyhtiön ilmoitustaululla, hallituksen asukastiedotteella, jakamalla taloyhtiön toimintaohjeet jokaiseen huoneistoon ja asukkaille suunnatuissa tilaisuuksissa.

5. Pelastussuunnitelman ylläpito

Turvallisuuden säännöllinen seuranta ja pelastussuunnitelman säännöllinen päivittäminen ovat asumisturvallisuuden perusedellytyksiä. Kun pelastussuunnitelmaa arvioidaan säännöllisesti, varmistetaan siitä, että tiedot pysyvät ajan tasalla ja mahdolliset sattuneet vaaratilanteet tai muut turvallisuuspuutteet tulevat huomioiduiksi. Turvallisuustilanteen kartoitusta varten onkin hyvä luoda raportointikäytäntö.

Osa turvallisuuden kehittämistä on turvallisuushenkilöstön koulutus. Riittävällä ja säännöllisellä koulutuksella varmistetaan siitä, että turvallisuutta osataan kehittää ja tarvittaessa vaaratilanteissa löytyy auttajia myös omasta takaa.

5.1 Turvallisuustilanteen seuranta ja havaittujen turvallisuuspuutteiden tai vaaratilanteiden raportointi

Turvallisuushenkilöt ja hallitus seuraavat turvallisuustilannetta tekemällä havaintoja, seuraamalla viranomaisohjeita ja -tiedotteita radiosta ja televisiosta ja kuulemalla asukkaita. Palotarkastusten yhteydessä kuullaan viranomaisia. Turvallisuustilannetta seurataan erityisesti niiden asukkaiden kohdalta, joiden liikuntakyky on huonontunut. Muistisairaat ja avuttomat ikääntyneet otetaan huomioon, turvallisuustiimillä ja hallituksella on lista näistä henkilöistä.

Havaituista puutteista ja vaaratilanteista ilmoitetaan joko suullisesti tai kirjallisesti turvallisuushenkilöille tai hallitukselle.

5.2 Saatujen tietojen tallennus ja arviointi

Hallituksen puheenjohtaja kirjaa ilmoitukset turvallisuuspuutteista erikseen pidettävään päiväkirjaan ja tiedottaa puutteista hallitukselle ja turvallisuustiimille. Turvallisuustiimi kokoontuvat tiedon saatuaan käsittelemään ja etsimään ratkaisuja puutteiden korjaamiseksi sekä päivittävät tarvittaessa pelastussuunnitelmaa ja toimintaohjeita, jotka hallitus vahvistaa. Pelastussuunnitelman liitteeksi päivitetään tiedot erityishuomiota tarvitsevien asukkaiden osalta (huoneiston numero).

5.3 Pelastussuunnittelusta tai turvallisuustehtävistä vastaavien koulutus

Jukka Petlin on käynyt SPEK:n koulutuksen keväällä 2017 ja Matti Varimo 2010. Koulutukseen ohjataan tarpeen mukaan.

5.4 Asukkaille annettava koulutus

Asukkaille järjestetään mahdollisuuksien mukaan taloyhtiön tiloissa tiedotus- ja keskustelutilaisuuksia tarpeelliseksi katsotuista aiheista (esim. tietoa rasvapolasta, parvekkeiden pelastusluukun käytöstä, yleisistä pelastautumisohjeista, toimintaohjeista tietyissä tilanteissa, taloyhtiön käsisammuttimien sijainnista ja käytöstä, omatoimisesta varautumisesta ja palovaroittimien huollosta). Sammutuspeitteen hankkimista joka talouteen suositellaan.

6. Muuta

Liitteet

Toimintaohjeita vaara- ja häiriötilanteissa.

- Mitä kukin tekee talon turvallisuusohjeisiin liittyen
- Yhteystietoja hätä- ja vaaratilanteissa
- Varautuminen hätätilanteisiin
- Toimenpiteet vesivahingon, sähkö- ja lämpökatkoksen sattuessa
- Toiminta vesivahingon yhteydessä (vesivuoto)
- Hätäilmoituksen tekeminen ja avun opastaminen perille
- Paloturvallinen ympäristö
- Alkusammutus - käsisammutin
- Alkusammutus - sammutuspeite
- Toiminta tulipalon sattuessa
- Toiminta sairaskohtauksessa
- Toiminta rikollisissa uhkatilanteissa
- Toiminta asuntomurron jälkeen
- Yleinen vaaramerkki
- Toiminta kaasu- ja myrkkyyvaaratilanteessa
- Toiminta säteilyvaaran aikana
- Suojautuminen väestönsuojaan
- Onnettomuuden jälkihoito
- Henkinen tuki onnettomuuden jälkeen